KEMILÄINEN
KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI
1/2020

Kemin maamerkki ja arkkitehtoninen helmi täyttää 80

Korkea rakennus mäellä on tehokas tuuli-imuri. Lukiolaiset Venla Väisänen ja Sonja Karppinen kaupungintalon edessä tammikuussa. SIVUT 8–11

Kuva: Reijo Korpela

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI
1/2020

Julkaisija: Kemin kaupunki
Päätoimittaja: Jukka Vilén
Toimitus: Tanja Kavasvuo, Eija Kinnunen, Päivi Koskimäki, Teija Laurinolli, Kati Tervo
Sähköposti: toimitus.kemilainen@kemi.fi
Julkaisupäivä: 19.2.2020
Painosmäärä: 18 000 kpl
Kansikuva: Nina Susi
Taitto: Kemin kaupungin viestintä, Teija Laurinolli
Paperi: UPM Finesse silk 115 g
Paino: Arkmedia

ISSN 1799-876X

Nina Susi

Kuva: Nina Susi

SISÄLLYS

Mitä kunnan palveluiden tuottaminen todella maksaa?
Pääkirjoitus avaa kuntataloutta. 4

Suurimmat investoinnit liittyvät tehdashankkeeseen ja lapsiin
Mansikkanokan katujakin kuntoon. 6–7

Kaupungintalo on modernismin ehyt ja uljas edustaja
Rakennus valmistui 80 vuotta sitten. 8–11

Siivoojien ja kiinteistöväen työ on vihreyden ytimessä
Kemi etenee ympäristötehokkuudessa. 12–13

Hiekkaa, hiekkaa ja vielä lisää hiekkaa – talvi on ollut hankala
Perhepuiston luistelurata jäi haaveeksi. 14–15

Pikkuruisen Museokaupan valikoima on vaikuttava
Lars Sohlman luotsaa puotia harkiten. 16

Mihin osoittaisit 30 000 euron budjettipotin? Ideointi alkaa
Vaellusreitit saivat rahan vuosi sitten. 17

Kulttuuri ja liikunta kuuluvat myös kehitysvammaisille
ILMI-hanke sai rahoituksen perintövaroista. 18

Jäniksen vuosi, kurjen kutsu, kärppäreissu ja hiiriä juustossa
Otos kevään tapahtumatarjonnasta. 19

The Kemi Town Hall celebrates it´s 80th anniversary this year
Briefly in English also other topics of this issue. 20

s.12–13

Kati Mäkelä ja Auli Rantala

Nina Susi

Nina Susi

s.16

Lars Sohlman.

Nina Susi

Van Säily, Erja Lehto ja ohjaaja Heidi Jäärni.

s.18

Kuva: Pentti Korpela

PÄÄKIRJOITUS

Mitä se oikein maksaa?

Kuntatalous on vaikeaselkoinen asia, josta kuntalaiset tietävät valitettavan vähän ja josta heidän olisi syytä tietää ja olla kiinnostunut, erityisesti nyt, kun kunnat ovat ennennäkemättömän suurten taloudellisten haasteiden edessä. Kuntalaisten hyvinvointi, laadukkaat palvelut, asuinalueen viihtyisyys ja vetovoimaisuus ovat kaikki riippuvaisia kuntatalouden liikkumavarasta, kyvystä rahoittaa palveluiden tuottamista ja elämiseen tarvittavan perusinfrastruktuurin kunnossapitoa.

Kemin kaupungin noin 170 miljoonan euron toimintamenojen katteeksi keräämme erilaisina palvelumaksuina kuntalaisilta vajaat 40 miljoonaa euroa, noin neljänneksen toimintamenoista. Valtaosa eli lähes 90 miljoonaa euroa rahoituksesta tulee kemiläisten palkasta ja eläkkeestä perittävästä tuloverosta. Valtio osallistuu palvelutuotannon tukemiseen vuosittain noin 40 miljoonan euron valtionosuudella.

Kemin kaupungin olemassaolon tarkoitus on selkeä: tuottaa hyvinvointia ja palveluita kemiläisille. Se on kaupungin perustehtävä. Kaupungin tuottamat palvelut eivät kuitenkaan ole ilmaisia, vaikka usein ovatkin maksuttomia. Palveluiden todellisten kustannusten avaaminen toivottavasti lisää kuntalaisten ymmärrystä siitä, mitä he vastineeksi verorahoilleen saavat. Suurimmalle osalle kuntalaisista lienee arvoitus, mitä palvelun tuottaminen oikeasti maksaa kaupungille. Ohessa muutamia esimerkkejä avaamaan todellisten kustannusten ja palvelumaksujen välistä suhdetta.

Lasten päivähoidossa todellinen kustannus hoidettavaa lasta kohti kuukaudessa on noin 1300 euroa. Valtaosa isistä ja äideistä maksaa hoidosta muutamia kymppejä kuukaudessa. Peruskoulun lukuvuosi maksaa noin 9000 euroa vuodessa oppilasta kohti. Uimahallin keskimääräinen kävijähinta Kemissä on noin 5 euroa. Todellisten kustannusten kattamiseksi lipun hinnan tulisi olla 12 euroa. Teatterissa keskimääräinen lipunhinta on noin 15 euroa. Kulujen kattamiseksi tulisi lipun hintaan räväyttää parikymmentä euroa lisää. Terveyskeskuksessa lääkärissäkäynti maksaa kaupungille lähes 200 euroa käyntiä kohti, useimmissa tapauksissa asiakas maksaa hoidosta noin 20 euron potilasmaksun. Terveyskeskussairaalan hoitopäivä maksaa asiakkaalle noin 50 euroa, kaupungille kustannuksia kertyy lähes 290 euroa. Erikoissairaanhoidon kustannuksissa puhutaan helposti tuhansista, jopa kymmenistä tuhansista euroista toimenpidettä tai hoitojaksoa kohti.

Kunnat ovat olemassa kuntalaisia varten. Yrityselämästä poiketen kunnan tehtävä ei ole tuottaa voittoa eikä osinkoa omistajilleen. Kunnassa kuntalaiset saavat osinkonsa "sijoittamalleen rahalle" kunnalta kattavina, hyvinä ja laadukkaina palveluina. Yrityksille ja kunnille on kuitenkin yhteistä se, että kovin pitkään tappiota ei kumpikaan toimija voi tuottaa, menot on pystyttävä kattamaan tuloilla. Ellei tuloja saada lisättyä, on pystyttävä vähentämään menoja. Se on kivuliasta, mutta niin välttämätöntä.

Jukka Vilén
kansliajohtaja

Kuva: Pentti Korpela

Ikäihmisten palveluneuvonta puhelimessa ja netissä

Tarvitsetko tukea, jotta pystyt edelleen asumaan kotona? Ikäihmisten palveluneuvonnasta saa apua ja ohjausta sekä tietoa tukipalveluista.
Puhelinneuvonta palvelee arkisin kello 9–12 numerossa 016 259 552.
Nettineuvonta löytyy osoitteeesta www.virtu.fi.

Terveys- ja hyvinvointiauto Onni kiertää kaupunkia

Onni porhaltaa Kemiin tänä keväänä vielä kolmena keskiviikkona: 11. maaliskuuta, 15. huhtikuuta ja 13. toukokuuta.
Aikataulut ovat kierrospäivinä samat: Purolan palvelukeskus kello 9–10, seurakuntakeskus Hopealyhty kello 10.30–11.15, Rytikarin työväentalo kello 12.30–13.45 ja toimintakeskus Koivuranta Ajoksessa kello 14.15–15.00.
Yhteistyössä Kemin kaupungin kanssa toimiva terveys- ja hyvinvointiauto Onni on Lapin ammattikorkeakoulun palvelu.
Autossa voi tarkistuttaa muun muassa verensokerin, hemoglobiinin, kolesterolin, verenpaineen ja käden puristusvoiman.
Osa mittauksista on maksullisia. Kevään pakettitarjouksessa saat kympillä hemoglobiini-, verensokeri- ja kokonaiskolesteroliarvosi selville.
Palvelusta saa lisätietoja osoitteesta hyvinvointipysakki@lapinamk.fi tai numerosta 040 741 2908.

UUDET TYÖASUT. Leipätehtaan toimintakeskuksen väellä on uudet, tyylikkäät työasut. Kaupunki on keskittänyt työvaatehankinnat Image Weariin. Aikaisemmin yksiköt tekivät itsenäisiä päätöksiä ja hankintapaikkoja oli kymmeniä. Uudesta yhtenäisestä tyylistä on jo ehditty saada myönteistä palautetta. Kuvassa vasemmalta Hilkka Pouta, Jatta Pietilä, Sanna Hesselgren, Leila Tallqvist ja Sirpa Niskala.

Kemin kaupunkikeskustalle uutta potkua hankkeesta

Vetovoimainen palvelujen, kaupan ja tapahtumien keskittymä! Täysin uudentyyppinen elinvoimakeskus! Visio Kemin uudesta keskustasta on kirkas, mutta kuinka tavoitteeseen päästään?
Kemin uusi kaupunkikeskusta -hanke alkoi viime syksynä. Kaupunki luotsaa projektia yhdessä kaupunkikehittämiseen erikoistuneen suunnittelutoimiston Muuan Oy:n kanssa.
Hanketoimijat kertovat, että erityisesti biotalousinvestointien suunnittelu on lisännyt merkittävästi Kemin kiinnostavuutta investointikohteena.
Kevään aikana projekti hakee vaihtoehtoja ja näkemyksiä valtakunnallisella idea- ja konseptikilpailulla, joka suunnataan arkkitehtiopiskelijoille.

Pentti Korpela

KEMIN KAUPUNGIN NUMEROITA

Puhelinvaihde	(016) 259 111
Kemin Energia ja Vesi Oy	
• Sähköviat	020 366 040
• Vesiviat	020 690 141
• Lämpöviat	040 511 5722
Lääkärien ja sairaanhoitajien vastaanotot arkisin klo 8–16	(016) 259 705
Hammashoitolat, ajanvaraus	(016) 259 769
Kemin kaupungin sosiaalitoimiston palveluohjaus ma, ke, pe 12–15	050 370 7951
Sosiaalipäivystys lastensuojeluasioissa ja äkillisessä kriisissä	0400 291 141

Kaupungin työntekijöiden sähköpostiosoitteet *etunimi.sukunimi@kemi.fi* paitsi kouluissa *@edukemi.fi*.

Kaupunki on solminut 25 vuoden vuokrasopimuksen uuden terveyskeskuksen tilojen omistajan kanssa. Rakennus on jo tyhjennetty ja iso remontti aloitettu.

Terveyspalvelut keskittyvät syksyllä saman

TEKSTI JUKKA VILÉN

Kemin uusi terveyskeskus tulee kaupungin ydinkeskustaan Täiköntorin reunalle osoitteeseen Valtakatu 6. Kari-markettina tunnettuun kiinteistöön tehdään mittavat muutostyöt. Vanhasta rakennuksesta jäävät jäljelle vain ulkoseinät ja katto. Talotekniikka uusitaan täydellisesti. Suunnittelutyön on tehnyt arkkitehti **Rauno Ruonansuu**.

Ensimmäistä kertaa terveyskeskuksen 40-vuotisen historian aikana kaikki terveydenhuollon yksiköt sijoittuvat saman katon alle tiloihin, jotka on suunniteltu erityisesti terveydenhuollon toimintaan. Kiinteistöön muuttavat terveysasemat, neuvolat sekä fysioterapian ja suun terveydenhuollon palvelut. Vastaanotot, suun terveydenhuollon ja fysioterapian tuottaa Mehiläinen Länsi-Pohja Oy ja neuvolapalvelut kaupunki. Tiloihin on suunniteltu myös laboratorion näytteenottopiste. Röntgenkuvat otetaan yhä sairaalassa.

Ratkaisu helpottaa palveluiden saatavuutta ja tuo hyötyä terveydenhuollon palveluiden järjestämiseen ja yhteistyöhön eri yk-

Liikennejärjestelyjä, puistoja ja päiväkoti

TEKSTI **PÄIVI KOSKIMÄKI** | KUVA NINA SUSI

Kemin kaupunki investoi tänäkin vuonna tulevaisuuteen. Siellä siintävät muun muassa tehdashankkeen ja lasten tarpeet.

Kemin merkittävin infrakohde tänä vuonna on Sahansaarenkadun liikenneverkon kehittäminen.
– Tavoitteina on vastata tehdashankkeen logistisiin tarpeisiin ja parantaa alueen liikenneturvallisuutta. Suunnittelu on jo aloitettu. Suurimmat investoinnit on merkitty vuosille 2021–22, kertoo yhdyskuntatekniikan päällikkö **Mika Grönvall**.
Toinen merkittävä kohde sijaitsee Mansikkanokalla: katujen perusparannukset sekä Rantabulevardin rakentamisen aloittaminen. Mansikkanokankatu uusitaan välillä Sankarinkatu–Lumilinnankatu. Lumilinnankatu paikoitusalueineen rakennetaan loppuun ja asfaltoidaan.
Rantabulevardin rakentaminen alkaa vaiheittain Lumilinnankadulta asemakaavassa olevan kerrostalotontin suuntaan. Tontille rakennetaan kunnallistekniikka. Katua valmistuu aluksi noin sata metriä.
Mansikkanokan tapahtumapuistossa työt jatkuvat: täytemaat tasoitetaan ja kulkuväylät rakennetaan valmiiksi. Vuodelle 2021 jää valaisimien, istutusten ja leikkivälineiden lisääminen.

SAUVOSAAREN yleisurheilukentän perusparannus on aloitettu viime vuonna. Kentällä uusitaan juoksurata sekä suorituspaikat. Kaiken pitäisi olla valmiina 3. heinäkuuta. Elokuussa kentällä järjestetään yleisurheilun nuorten Suomen mestaruuskisat.
Töiden valmistuttua Paavonkarin nurmikenttä jää pois käytöstä. Hepolan koulun läheisyydessä olevalle kentälle tehdään pieniä urheilusuorituspaikkoja, joita koululaiset voivat käyttää yleisurheilusuorituksiin.
– Kuntoportaiden sijoituspaikkaa on haettu pitkään. Nyt ne on päätetty rakentaa Junkoon pulkkamäen toiselle puolelle. Tämä tukee Jungon alueen toimintoja urheilukeskittymänä, Grönvall sanoo.

Talven aikana rakennetaan kunnallistekniikka valmiiksi Nauskan voimassa olevan kaavan viimeiselle kadunpätkälle. Tontit ovat rakennettavissa keväällä 2020.
Katujen päällystystöissä keskitytään pintojen korjaukseen. Tekninen lautakunta päättää kunnostuskohteet.

KAUPUNKI tekee yhteistyötä Kemin Energia ja Vesi Oy:n kanssa.
– Siellä, missä saneerataan vesi- ja viemärijohtoja, kaupunki rakentaa hulevesiviemäreitä. Kohteet määräytyvät neuvottelujen perusteella, Mika Grönvall kertoo.
Yksi merkittävä investointikohde saattaa olla lukion keittiön ja ruokasalin rakentaminen – mikäli ei päädytä muuhun ratkaisuun. Tällä hetkellä lukiolla ei ole omaa ruokalaa, vaan koulun väki on aterioinut läheisessä ravintola Melissassa. Se on lopettamassa toimintaansa.

PAJARINRANNAN päiväkodin kilpailutus on meneillään. Toiveissa on, että rakennustyöt voisivat alkaa elokuussa.
Uimahalli odottaa kaavamuutosta, jossa pohditaan sen kohtaloa. Lähivuosina uimahallia vähintään saneerataan.
Kemin kaupungin uusi terveysasema ei ole kaupungin peruskorjaushanke: kaupunki vuokraa peruskorjatun kiinteistön käyttöönsä. Uuden kulttuuritalon puolestaan pystyttää tehtävää varten perustettu yhtiö. Sen osakkaat ovat Kemin kaupunki ja VPK-säätiö.

Pienempiä investointeja vuonna 2020

- Pyöräilybaanan jatke välille Meripuistokatu–Etelänväylän kiertoliittymä.
- Kaupungintalon julkisivujen korjaus.
- Päiväkotien ja yleisten leikkikenttien perusparannukset.
- Sauvosaaren esteettömyyshankkeet.
- Keskustan palvelutalon hissin uusiminen, automaattiovet.

katon alle

siköiden välillä, jotka nyt ovat hajallaan eri puolilla kaupunkia. Vastaava lääkäri **Kari S. Lankinen** toteaa, että uusien tilojen hankkiminen kävi välttämättömäksi, kun huonokuntoinen Karihaaran terveysasema todettiin korjauskelvottomaksi ja pääterveysaseman korjaus- ja muutostöiden tarve ylitti kaupungin kantokyvyn.

Nina Susi

TEKSTI **TEIJA LAURINOLLI** | KUVAT **NINA SUSI, VÄINÖ HEIKKINEN, VÄINÖ PEKKALA**

Komea funkkistorni 60-luvun mausteilla

Kemin kaupungintalo valmistui 80 vuotta sitten uljaaksi maamerkiksi käytännön tarpeisiin. Kaupungin hallinto ja palvelut kaipasivat kipeästi tiloja. Samalla uudisrakennus imaisi pari muutakin funktiota: siitä tuli vesilinna ja näköalatorni.

Kemin kaupungintalo sai hahmonsa tamperelaisen arkkitehdin **Bertel Strömmerin** piirustuspöydällä. Alkuperäinen muoto jäi kovin lyhytikäiseksi.
Vaaleaksi rapattu hoikka betonirunkoinen ja tiiliseinäinen torni valmistui vuonna 1940. Saksalaiset sotilaat yrittivät räjäyttää sen nurin lokakuussa 1944 mutta saivat aikaan vain ammottavan aukon ja yllättävän vähäisiä vaurioita kolmeen alimpaan kerrokseen ja kellariin. Rakennus pysyi pystyssä hissikuilujen ja niihin tukeutuvien teräspalkkien varassa.
Strömmer suunnitteli korjaustyön ja samalla nelikerroksisen laajennusosan, jota kutsutaan Lapin lisäksi. Se nousi pommituksessa tuhoutuneen kaarevan lisäosan paikalle.
Tällaisena aikalaiset tunsivat kaupungintalon parikymmentä vuotta.

Juhlakansalle parvekepuheita ja muita aikomuksia

Toimistotilat alkoivat käydä ahtaiksi lisäsiivestä huolimatta.
Niinpä kaupunki julisti vuonna 1963 arkkitehtuurikilpailun, johon kutsuttiin **Aarne Ervi**, **Risto-Veikko Luukkonen** ja **Heikki Sirén**. Bertel Strömmeriä ei voitu kutsua: hän oli kuollut edellisenä vuonna 71-vuotiaana.
Kaikkiin suunnitelmiin sisältyi ajatus Valtakadun sulkemisesta liikenteeltä.
Kisan voitti helsinkiläinen arkkitehti Ervi ehdotuksellaan "Kehittyvä Kemi". Vanhan rakennuksen laajennus sijoittui Valtakadun puolelle ja piti sisällään tilat kolmelle uudelle vesisäiliölle. Keltaiseksi maalatusta Lapin lisästä tuli sisäpihasiipi.

Nina Susi

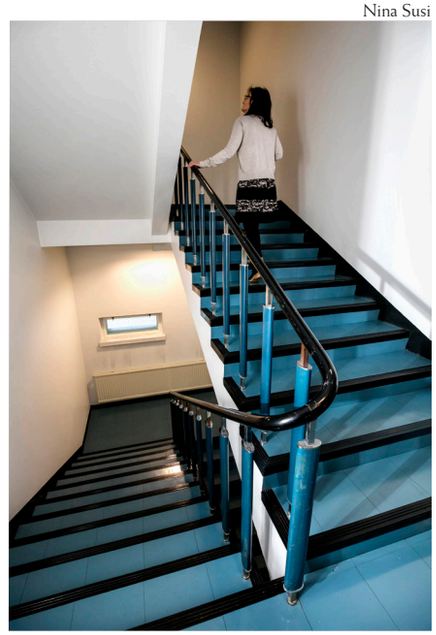

Vanhan puolen porraskäytävän kaiteet ovat alkuperäistä Bertel Strömmerin käsialaa. Portaissa kaupunginarkkitehti Kaisa-Mari Immonen.

Ervi hahmotteli lisäksi kaksi siipirakennusta valtion virastoja varten sekä kaksikerroksisen lisärakennuksen, joka olisi katkaissut Valtakadun. Näitä ei lopulta rakennettu.
Aarne Ervin mielestä kaupungin piti saada myös juhla-aukio. Sen hän sijoitti nykyisen kaupungintalon parkkipaikan kohdalle. Siksi kaupunginhallitus ja -johto saivat kakkoskerrokseen Valtakadun puolelle parvekkeen. Sieltä olisi hyvä pitää aukiolle kokoontuneelle juhlakansalle puheita.
Laajennustyöt alkoivat 1965 ja valmistuivat 1969. Niiden yhteydessä koko talo päällystettiin laattapintaisilla betonielementeillä. Pääsisäänkäynti muutti paviljongin päädystä nykyiselle paikalleen Valtakadun varteen.
Alkuperäinen tornitalo näkyy parhaiten linja-autoaseman nurkilta. Meripuistokadun puoleisessa julkisivussa vanhaa on se osa, joka on pystysuuntaisesta ikkunanauhasta vasemmalla.
Samalta paikalta voi nähdä myös viimeisimmän lisärakennelman. Matala keltaiseksi maalattu tila rakennettiin monistamolle vuonna 1987 kaupunginarkkitehti **Tero Elorannan** suunnitelmien mukaan.

”Harvinaisen ehyttä modernismin perintöä”

Kemin kaupungintalo on monin tavoin ainutlaatuinen. Oulun yliopiston arkkitehtuurin opiskelijoiden restaurointikurssi tutki sen kunnon ja pohti sen arvoja pari vuotta sitten.
Rakennus sai melkoista suitsutusta. Ensinnäkin se yhdistää kahta merkittävää arkkitehtiä. Se on Bertel Strömmerin päätyö Tampereen ulkopuolella. Alvar Aallon toimistossa 1930-luvulla uransa aloittaneen Aarne Ervin omintakeinen arkkitehtuuri näkyy laajennussuunnittelussa.
Tyyliltään kaupungintalo edusti alun perin puhdasta funktionalismia eli funkkista.
– Edelleen se edustaa harvinaisen ja puhdaslinjaisen ehyttä modernin arkkitehtuurin perintöä. Rakennus on teknisesti kohtalaisen hyvässä ja lähes alkuperäisessä kunnossa, kehuu professori **Anna-Maija Ylimaulan** luotsaama Oulun yliopiston arkkitehtiryhmä.
Talossa on säilynyt paljon 1930-luvun ja 1960-luvun arkkitehtonisia erikoisuuksia.
Alkuperäisiä helmiä ovat muun muassa valtuustosalin pöydät ja tuolit sekä vanhan puolen ovi vaakunakoristeineen.
1960-luvulta ja Aarne Ervin suunnittelupöydältä ovat vaaleanvihreät profiilipeltiset kattopaneelit, upotetut kattovalaisimet, mustat ovenkahvat ja monet muut yksityiskohdat.
– Samanlaisia ei saa enää mistään, muistuttaa kaupunginarkkitehti **Kaisa-Mari Immonen**.
1960-luvun modernismia edustavat Valtakadun julkisivun nauhamaiset ikkunat, joiden jako vaihtelee joka toisessa kerroksessa. Saman ajan erityisyyksiä ovat laajennusosan kahden ensimmäisen kerroksen ratkaisut: sisäänvedetyt toimistotilat, ikkunaseinän rajaamat käytävät. Ylemmissä kerroksissa ajalle ominaisia ovat toimistokäytävien ikkunanauhat ovien yläpuolella.

Nina Susi

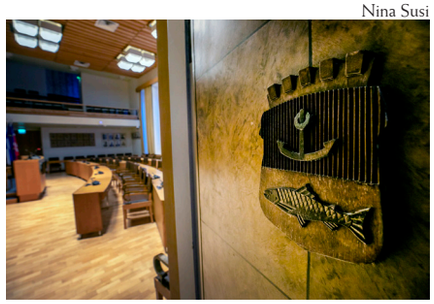

Valtuustosali

Pinta-ala 107 neliötä, korkeus noin 6 metriä. Salin muoto ja isot ikkunat alkuperäistä Bertel Strömmerin arkkitehtuuria.

Vanhalta puolelta saliin tulevat pariovet ovat alkuperäiset. Ne ovat visakoivua ja ruutukuvioitu kymmenestä palasta, koristeltu kaupunginvaakunalla.

Pöydät ja tuolit alkuperäiset vuodelta 1940. Puheenjohtajiston pöydät uusittiin laajennuksen yhteydessä 1968, jolloin myös yleisölehteri siirrettiin salin toiselta puolelta nykyiselle paikalleen ja seinät verhoiltiin kullanvärisellä Metsovaaran Rustiikki-kankaalla.

Puheenjohtajiston pöytien takana oli alun perin vinsseillä liikuteltavat liitutaulut. Ne on sittemmin poistettu.

Kerroksiset kattovalaisimet 1960-luvun modernismia.

Ranskalaiset parvekkeet saivat väistyä 1970-luvulla

Kadonneet sen sijaan ovat muun muassa ranskalaiset parvekkeet etelänpuoleisesta julkisivusta. Niihin pääsi vanhan osan porraskäytävästä. Ovien paikalla on ikkunat. Muutostyö on tehty vuonna 1978.
Talonmiehen ja vahtimestarin asuntojakaan ei enää ole. Tiloja on muunneltu toimistokäyttöön: seiniä on purettu ja ovien paikkoja vaihdettu.
Vanhan puolen hisseissä ei ole juuri mitään alkuperäistä jäljellä. Bertel Strömmerin suunnittelemat olivat loimukoivupaneloituja. Niissä oli peilit, epäsuora valaistus, istuimet ja kromatut suojatangot.

Vesilinnoja on vähän, yhtä uniikkia ei toista

Rakennuspäätös jo osoitti luovaa ajattelua.
– Vesitornia ei ole missään muualla Suomessa yhdistetty kaupungin virastotaloon ja harvoin ylipäätään muihin käyttötarkoituksiin, kertoo Kaisa-Mari Immonen.
Tarkalleen ottaen vesitorniksi kutsutaan rakennusta, jossa on säiliöiden lisäksi vain vesihuoltoon liittyviä tiloja.
Kemin kaupungintalo on vesilinna eli rakennus, jossa on muitakin toimintoja. Suomessa on vesilinnoja Kemin lisäksi vain Raahessa, Iisalmessa, Turussa, Heinolassa, Jyväskylässä, Riihimäellä ja Varkaudessa.
Tässä pienessä joukossa Kemin ratkaisu on täysin poikkeuksellinen ja uniikki. Muualla rakennuksiin on yhdistetty asuintiloja, museoita, kahviloita ja näköalatasanteita. Ainutlaatuisuutta lisää se, että vesilinnan käyttötarkoitus on Kemissä säilynyt sellaisenaan.

Kovalla tuulella sade valuu ikkunoissa ylöspäin

Vaikka Kemin kaupungintalo ei ole pilvenpiirtäjä, korkea rakennus mäellä kerää nurkilleen joskus voimakkaitakin ilmavirtauksia – myös savupiippuefektinä alhaalta ylös.
– Kattokahviossa voi nähdä selvästi, miten kovalla tuulella ja sateella vesi kulkee ylöspäin ikkunoita pitkin, Immonen sanoo.
Tavatonta ei ole sekään, että pääsisäänkäynnin ovenaukaisuautomaatti joudutaan kytkemään pois päältä. Oikeasta kulmasta osuessaan tuuli pitää ovet tauotta avoinna. Kaupungintalon väki on rientänyt myös monet kerrat auttamaan myrskypuuskien riepottamia kansalaisia. Lähikatujen ylitse on saatettu heitä, jotka ovat joutuneet tarttumaan lujasti kadunkulman pylväisiin kiinni, jottei tuuli vie tai kaada kumoon.

Lähteitä: Kemin kaupungintalo, restaurointi- ja käyttösuunnitelma, osat 1 ja 2, Oulun yliopiston 4. vuoden arkkitehtuurin opiskelijoiden Restaurointi-kurssin julkaisuja, 2018.
Kemin kaupungintalon historiaa -artikkeli, Virpi Limatius, Jatuli XXI, 1990.

Väinö Heikkinen

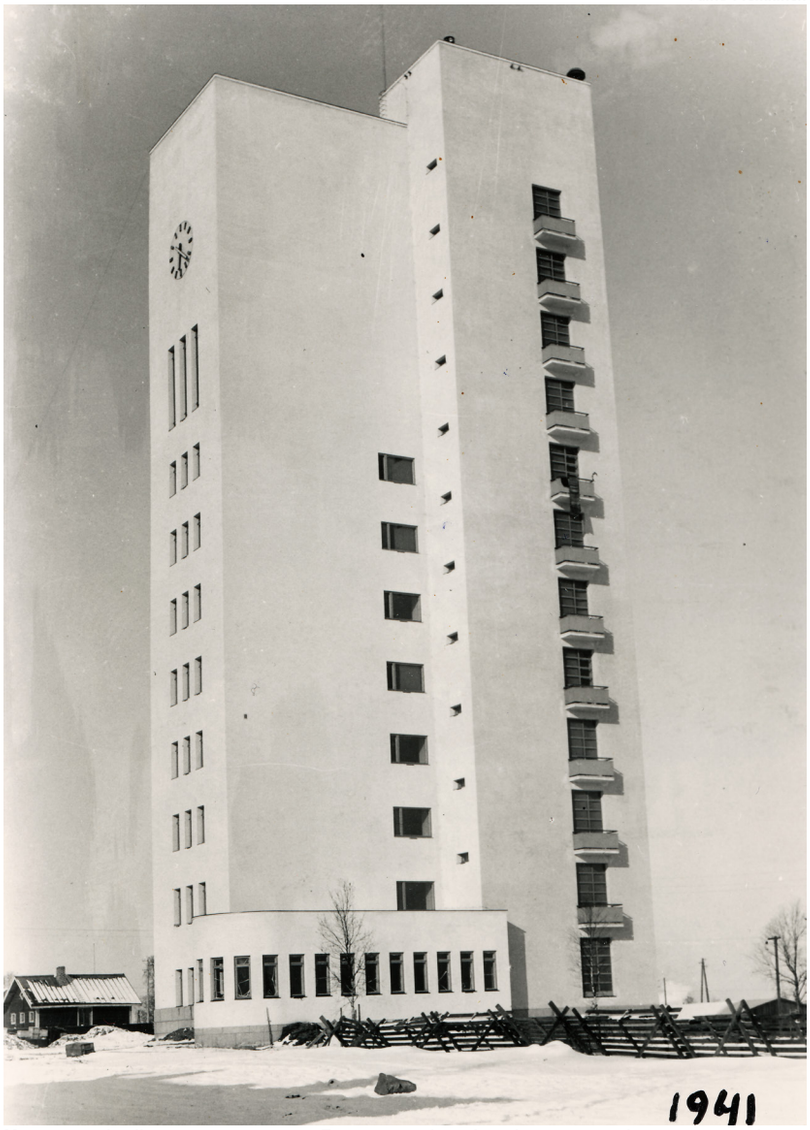

Kaupungintalo alkuperäisessä asussaan. Ensimmäisen kerroksen kaareva osa tuhoutui pommituksessa syksyllä 1944. Sen paikalle rakennettiin nelikerroksinen Lapin lisä. Porraskäytävän tuuletusparvekkeet säilyivät vuoteen 1978, jolloin ne purettiin ja korvattiin ikkunoilla.

Väinö Pekkala

Apulaiskaupunginjohtaja Väinö Pekkala (1908–2000, virassa 1939–45) paitsi johti kaupungintalon rakennustöitä 1939–40, myös kuvasi niitä. Kemin keskusta näytti 80 vuotta sitten hyvin erilaiselta nykypäivään verrattuna – kuten rakennustyömaakin.

Alkuperäinen torni 1940

1. kerros: Tilintarkastajat ja kirjanpito, puhelinkeskus, kamreeri.

2. kerros: Kaupunginhallituksen huone, kaupunginjohtaja, kaupunginkanslia, kaupunginsihteeri.

3. kerros: Insinööriosaston piirustussali, kaupungininsinööri.

4. kerros: Piirustussali, kaupungingeodeetti, putkimestari.

5. kerros: Talonmiehen asunto, terveydenhuoltotoimisto, äitiys- ja lastenhuolto, kaupunginlääkäri.

6. kerros: Kunnallisverotoimisto, taksoitussihteeri, valtionverotustoimisto.

7. kerros: Kaupunginvouti, ulosottoapulainen.

8. kerros: Kahvihuone, keittiö, vahtimestarin asunto.

9. kerros: Kaupunginvaltuuston sali.

10. kerros: Valtuustosalin parvi.

11.–12. kerros: Vesisäiliö.

13. kerros: Kattotasanteella kioski.

Päättäjät halusivat taloon alkuun virastojen lisäksi myös hotellin, ravintolan, maistraatin, raastuvanoikeuden, kirjaston, museon ja teatterin, mutta haaveista luovuttiin.

Valtuusto päätti kaupungintalon ja siihen sijoitettavan vesitornin rakentamisesta 14.10.1938. Suunnittelutehtävän sai Bertel Strömmer. Rakennustyöt aloitettiin 1939. Talo valmistui kesällä 1940 mutta otettiin virallisesti käyttöön vasta joulukuussa. Virastot olivat päässeet muuttamaan marraskuussa.

Tontista: Alun perin Maantiekadun (nykyään Valtakatu) ja Isopuistokadun (nykyään Meripuistokatu) kulmauksen tontti liitettiin muutoksin jo valmiiseen kaavaan. Korkeaa taloa varten oli vielä hankittava erikoislupa, koska asemakaava-alueelle ei saanut pystyttää yli nelikerroksista asuinrakennusta.

Portaikot: kerrosten välillä 22 porrasaskelmaa eli ala-aulasta valtuustosaliin yhteensä 176. Rakennuksen korkeus 52 metriä. Kellari mukaan lukien 14 kerrosta. Kerrosala 2200 neliötä, pohjan pinta-ala 330 neliötä. Vesisäiliön tilavuus noin 500 kuutiota.

Laajennuksen 1965–69 jälkeen rakennuksen kokonaispinta-ala 6033 neliötä ja pohjan pinta-ala 425 neliötä. Kolme uutta vesisäiliötä entisen rinnalle. Kaikkien vesisäiliöiden yhteistilavuus noin 2500 kuutiota.

Siivoojat Kati Mäkelä (vas.) ja Auli Rantala työssään Sauvosaaren koulussa.

TEKSTI EIJA KINNUNEN | KUVAT NINA SUSI

Siivoojat ovat avainasemassa

Siivoojien ja kiinteistönhoitajien työ on olennaisessa osassa myös ISO 14001:2015 -ympäristöstandardin vaatimuksissa. Molemmat ammattikunnat toimivat yli toimialarajojen kaupunkiorganisaation joka kolkassa.

Siivoojat ja kiinteistönhoitajat työskentelevät kaupungin ympäristövaikutteisten toimintojen kannalta aitiopaikalla.
Siivouspäällikkö **Satu Kehusmaa** ja siivoojat **Auli Rantala** ja **Kati Mäkelä** ovat toimineet alalla useita vuosia ja nähneet muutokset. Siivoustyö on muuttunut tehokkaammaksi, keveämmäksi ja ympäristöystävällisemmäksi.
– Työtä helpottavia koneita on tullut käyttöön, ja esimerkiksi vettä ja puhdistusaineita käytetään nykyään hyvin vähän verrattuna vaikka 15 vuoden takaiseen aikaan, toteaa Auli Rantala.
Satu Kehusmaa vahvistaa tämän:
– Vesisankoja ei enää kannella. Siivousvaunussa ainoa vesi on pienessä kostutuspullossa. Veden ja puhdistusaineiden vähentyneellä käytöllä säästetään sekä ympäristöä että rahaa.
Jätteidenlajittelu siivouskohteissa on monipuolistunut. Myös siivousvälineitä kierrätetään. Ne ovat yleensä laadukkaita ja niihin on hyvin saatavissa varaosia. Lisäksi välineitä kierrätetään esimerkiksi niin, että moppi, joka ei enää kelpaa korkeaa hygieniatasoa vaativien tilojen siivoukseen, voi olla vielä täysin käyttökelpoinen jossain muussa kohteessa.
Työn tahti on kiihtynyt, ja alalla vallitsee valtakunnallinen työvoimapula. Työ on kuitenkin liikkuvaa ja mielekästä. Kati Mäkelän mukaan tiimityöskentely ja mahdollisuus organisoida itse omia tekemisiään tuo työskentelyyn mukavaa vapautta.
Siivoustyön muuttuminen ympäristöystävällisemmäksi on muuttanut alalla työskentelevien omaakin ajatusmaailmaa, ja uudet ajattelu- ja toimintatavat yltävät myös koteihin.
Ideoita ympäristötekoihin tulee joskus myös asiakkailta. Yksi idea muovin vähentämiseksi oli muovisten roskapussien poistaminen niistä roska-astioista, joissa niitä ei välttämättä tarvita, esimerkiksi toimistoista. Yhteistyössä siivoojien kanssa poistokokeilu onnistui hyvin ja on sittemmin laajennettu kaupungin kaikkiin sopiviin toimipisteisiin. Kaupunkiorganisaatiossa käytetään nyt noin 26 000 muovipussia vähemmän vuodessa kuin ennen kokeilua.
Ympäristöstandardin noudattaminen vaatii nimenomaan yhteistyötä koko henkilöstön kesken ja tässä siivoojat ja kiinteistönhuoltajat toimivat mallikkaina edelläkävijöinä.

Sauvosaaren koulun lajittelupistettä tutkimassa 5.-luokkalaiset Aino Laine (vas.) ja Sunna Miettunen.

ISO 14001:2015 ympäristöjärjestelmä

Systemaattinen tapa parantaa ympäristöasioiden hallintaa ja ympäristönsuojelutoimien tuloksellisuutta. ISO 14001 on maailman tunnetuin ympäristöjärjestelmämalli.

Ympäristöjärjestelmän tehokkuus ja standardinmukaisuus voidaan osoittaa auditoinnilla ja sertifioinnilla.

Kemi on toinen suomalainen kaupunki, jolle on myönnetty ISO 14001:2015 ympäristösertifikaatti.

Kemin saamaa sertifikaattia laajennetaan vuosittain koskemaan yhä isompaa osaa kaupungin toimintoja ja toimipisteitä.

Sertifioitua elämää

Vuosi sitten Kemin 150-vuotisjuhlassa saatua ISO 14001:2015 -ympäristösertifikaattia laajennetaan alkuvuodesta 2020. Uusia sertifioitavia kohteita ovat hankinnat, kaikki Kemin peruskoulut ja lukio. Aiemmin sertifioiduille kohteille tehdään määräaikaisauditoinnit. Tätä kirjoittaessa auditoinnit ovat vielä edessä ja niihin valmistautumiset kiihkeimmillään.
Sertifiointi edellyttää toiminnan jatkuvaa parantamista. Siksi ympäristövaikutteisille toiminnoille asetetaan tavoitteita noin kolmeksi vuodeksi kerrallaan.
Auditoinnissa tarkistetaan muun muassa, onko tavoitteita saavutettu ja ellei, miksei. Olivatko tavoitteet epärealistisia vai toiminta puutteellista? Onko tapahtunut muutoksia, joiden vuoksi tavoitetta ei ole enää järkevää yrittääkään saavuttaa? Toimintojen järkevyys on nimittäin olennaista. Edes ympäristön nimissä ei kannata tehdä hullua ja turhaa.
Auditointia voi verrata auton katsastukseen: Ulkopuolinen akkreditoitu henkilö tarkistaa toiminnot, huomauttaa mahdollisista vioista ja antaa niiden korjaamiseen määräajat. Vian dramaattisuudesta riippuu, tarkistetaanko korjaus erikseen vai riittääkö, että se on korjattu seuraavaan auditointiin mennessä. Erona auton katsastukseen auditoitavan kohteen odotetaan paranevan vuosi vuodelta. Autoille harvemmin käy niin.
Ympäristöstandardi ja sen auditoinnit antavat tekemiselle sopivat raamit, suunnat ja deadlinet – oikeita asioita tulee tehtyä ajallaan, jotta ympäristötavoitteisiin päästään ja toiminta paranee.
Ympäristönäkökulmasta oikeita asioita ovat muun muassa jätelajittelu, energian ja veden järkevä käyttö ja säästäminen, liikennepäästöjen vähentäminen, konkreettisen vihreän eli kasvillisuuden lisääminen ja ympäristöasioista viestiminen.
Nämä asiat kuuluvat ihan jokaisen elämään, joten me kaikki voimme tehdä jotain kestävän kehityksen eteen.

Onkos tullut kesä nyt talven keskelle...

Viime vuosien säät ovat olleet haastavia talvikunnossapidon kannalta. Talvet ovat jatkuneet pitkälle, ja kunnossapitoon on kulunut normaalia enemmän rahaa.

TEKSTI **PÄIVI KOSKIMÄKI** | KUVAT **NINA SUSI**

Kuluva talvi on ollut hankala: lauhat säät ja vesisateet ovat pitäneet reitit vaarallisen liukkaina. Hiekoitushiekkaa on kulunut kaksinkertaisesti normaaliin verrattuna.
Keväällä kaduilta ja kävelyteiltä varmasti harjataankin ennätysmäärä hiekoitushiekkaa pois. Keskustan kadut on pyritty puhdistamaan hiekasta vappuun ja sivualueet toukokuun puoleenväliin mennessä. Puhdistaminen nostattaa pölyn ilmaan, siksi harjaus hoidetaan mielellään kostealla säällä.
– Haastavat talvet koettelevat myös kaupungin budjettia. Viime vuonna kunnossapidon talousarvio ylittyi noin 80 000 eurolla. Lumenkaatopaikalle ajettiin lunta 150 000 kuutiota, mikä on selvästi keskimääräistä enemmän. Kevät näyttää, miten budjetin tänä vuonna käy, sanoo yhdyskuntatekniikkan päällikkö **Mika Grönvall**.

LUMITYÖT kuumentavat monesti tunteita naapureiden välillä. Mihin lumet pukataan omalta tontilta?
– Perussääntö on, että ne pitää mahduttaa omalle tontille eikä lumia saa työntää kadulle tai yleiselle alueelle. Jopa kadun aurauksessa porttiliittymään tullut lumi pitäisi pukata omalle pihalle, Grönvall muistuttaa.
– Joskus kuitenkin voi pakottavasta syystä joutua kolaamaan aurauslumet kadun varteen. Silloin on käytettävä maalaisjärkeä ja pidettävä huoli siitä, ettei kolaamisesta koidu haittaa naapurikiinteistöille tai kadunpitäjälle.
Keskustan alueella aurauksen yhteydessä kadun ja jalkakäytävän väliin syntyvän lumivallin poisto kuuluu kiinteistön omistajalle. Työ pitäisi tehdä mahdollisimman pian, ettei siitä aiheudu näkemäongelmia eikä haittaa parkkeeraamiselle.
Rakennustarkastaja on se viranomainen, joka antaa huomautuksia ja tarpeen tullessa kehotuksia kiinteistönomistajalle huonosti hoidetusta työstä. Jalkakäytävän kunnossapito ja liukkaudentorjunta kuuluu sille kiinteistölle, johon jalkakäytävä rajautuu.
– Kaupungille on tullut aloite, että kaupunki puhdistaisi ikäihmisten porttiliittymät. Asia on suunnittelussa, ja sitä pohditaan. Palvelu on teknisesti mahdollista toteuttaa, mutta se vaatii erillisen päätöksen ja määrärahan, Mika Grönvall kertoo.

TALVI on ollut hankala myös ulkoliikuntapaikoille.
Ladut ovat olleet hyvässä kunnossa, vaikka lunta ei ole ollut paljoa. Ne ladut, joissa on kunnon pohjat eli pääasiassa valaistut ladut, on pystytty tekemään, ja niitä myös käytetään runsaasti.
Palvelusta on tullut kovasti myönteistä palautetta. Iso kiitos kuuluu kunnossapitäjille!
Kaikkia luistelukenttiä ei ole pystytty säiden vuoksi jäädyttämään. Vain Jungon ja Sauvosaaren kaukalot ovat olleet käytössä, eivätkä nekään koko aikaa. Välillä vesisateet ovat huuhtoneet maan näkyviin.
Sivukenttien pohjat on tehty jo marraskuussa valmiiksi, mutta niitä ei vain ole pystytty sen jälkeen jäädyttämään.
Luistelukenttien kunnossapito on yleensä lopetettu hiihtolomien jälkeen maaliskuussa. Kaupungin palvelukuvauksessa sekä urakkasopimuksessa lukee, että kenttien hoito loppuu viikkoon 10.
Jos säät sallivat, voidaan kautta kuitenkin jatkaa. Nähtäväksi jää, miten tämä talvi vielä etenee.
Jungon pulkkamäki on sekä pienten että isojen ulkoilijoiden suosima talviriehapaikka. Jos vesisateet eivät vie kaikkia lumia mennessään, laskiaisena kaikki mäkeen omppuposkia hankkimaan!

Kemin hiihtolatujen ja luistelukenttien kunnon voi tarkistaa reaaliaikaisesti netistä osoitteesta https://kunto.fluentprogress.fi/LATUKEMI

Perhepuistossa on ollut osan aikaa peräti vaarallisen liukasta. Maisa

Hiekkaa on kulunut tänä talvena paljon.

Kotajärvi (oik.), Ella Lotvonen (vas.) ja Eerika Petäjäjärvi kävivät koulun jälkeen varovasti kokeilemassa keinua. Luistelijat ovat joutuneet odottamaan luvattuja ratoja.

Kuorma-autonkuljettaja Olavi Myllykangas hiekoitustöissä Mansikkanokankadulla tammikuussa.

Perhepuistoksi vähitellen

Entinen liikennepuisto muuttuu ympärivuotiseksi teema- ja perhepuistoksi vähitellen. Valaistukset se sai syksyllä, ja tarkoitus oli jäädyttää tänä talvena puistopolut luistelua varten.

Talvi on kuitenkin ollut oikukas. Marras–joulukuun vaihteessa tehdyt pohjat eivät kestäneet. Ehkä kevättalvi tuo muutoksen. Syksyllä puistoon lisätään istutuksia, asennetaan uusia leikkivälineitä ja rakennetaan koppi, jossa voi vaihtaa luistimet jalkaan. Vuonna 2021 teema- ja perhepuiston pitäisi olla ympärivuotisesti käytössä.

Lars Sohlman hoitaa museokauppaa. Pieneen puotiin on saatu mahtumaan paljon erikoisuuksia.

TEKSTI **TANJA KAVASVUO** | KUVAT **NINA SUSI**

Kaupungin pikkuruisin putiikki

Kulttuurikeskuksessa sijaitsee taidemuseon ja historiallisen museon yhteinen kauppa, joka ei ole suuren suuri mutta valikoimaltaan vaikuttava. Museokauppa suosii paikallisia, ekologisia ja eettisiä tuotteita.

– Myymme tuotteita, joilla on tarina, toteaa museoiden asiakaspalvelua ja museokauppaa hoitava **Lars Sohlman** ja pyörittelee kädessään korvakoruista trendikkäimpiä, kotimaisen korumerkki Design by KIETOn tuotteita.

Korut on valmistettu suomalaisesta sertifioidusta koivuvanerista, ja ne on suunnitellut nuori kuvittaja **Annika Hiltunen**.

– Tällaiset tuotteet ovat suosittuja, ihmiset etsivät kestävämpiä ja eettisemmin tuotettuja tuotteita. Ostaessaan esimerkiksi juuri nämä korvakorut asiakas voi olla varma siitä, että hän saa kaikin puolin reilusti valmistetun tuotteen. Samalla asiakas tukee suomalaisten kuvittajien ja kuvataiteilijoiden työtä ja tietysti myös koruja myyvien museoiden toimintaa, Lars kertoo.

Museokauppa on toiminut kulttuurikeskuksen aulassa kymmenisen vuotta. Alkuun kauppa keskittyi museoiden näyttelyihin ja kokoelmiin liittyviin tuotteisiin sekä taidekirjoihin ja postikortteihin, mutta laajensi muutama vuosi sitten valikoimaansa erikoistuotteisiin, kuten pientuottajien koruihin, kynttilöihin, saippuoihin ja makeisiin.

– Paikallisuus, erikoisuus ja lähituotanto ovat vahvoja trendejä. Hittituotteitamme ovat esimerkiksi nuoren suunnittelijan **Seppo Halosen** yksinoikeudella Kemin museokaupalle suunnittelemat Sampo- ja Sisäsatama-aiheiset, tatuointiestetiikasta inspiraationsa saaneet postikortit. Kortit on painettu kemiläisessä Länsi-Pohjan Kirjapainossa.

– Toinen suosittu myyntiartikkeli on Metka-tuotteen nostalgisiin pakkauksiin pakatut kotimaisten pienpaahtimoiden erikoiskahvit. Myös kirjoja myydään paljon, erityisesti kotiseutuhistoriaa käsittelevä kirjallisuus myydään monesti loppuun.

Museokaupan tuotevalikoima kehittyy jatkuvasti. Lars kertoo saavansa siihen vinkkejä asiakkailta ja suoraan pientuottajilta. Myös museoväki seuraa aktiivisesti muun muassa kotimaisten suunnittelijoiden tuotantoa.

– Kaikkien myyntiartikkeleiden valinnoissa tärkeää on se, että ne välittävät samanlaisia arvoja kuin Kemin museotkin: ekologisuutta, eettisyyttä, leikkisyyttä, kotiseuturakkautta, suomalaisen ja erityisesti lappilaisen taiteen ja käsityöläisyyden esilletuontia.

Pientä vihreää 30 000 eurolla

Osallistavan budjetoinnin idealaari odottaa jälleen ehdotuksia. Tänä vuonna teema on Pieniä vihreitä tekoja.

TEKSTI **TEIJA LAURINOLLI** | KUVAT **PENTTI KORPELA, TEIJA LAURINOLLI**

Joko odotitte tätä? Ajatuksia jemmassa?
Kemin kaupunki on vuodesta 2015 lähtien pyytänyt kaupunkilaisilta ehdotuksia siitä, kuinka pitäisi käyttää osallistavaan budjettiin varatut 30 000 euroa. Esityksiä otetaan vastaan www.otakantaa.fi-palvelussa.
Tänä vuonna teemaksi on valittu Pieniä vihreitä tekoja. Mitä se tarkoittaa? Ja mikä ihmeen osallistava budjetti?
– Osallistavassa budjetoinnissa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Kuntalaiset saavat päättää, mihin julkisia varoja jaetaan ja käytetään, selvittää kansliajohtaja **Jukka Vilén**.
– Nyt pyydämme kemiläisiltä ehdotuksia siitä, miten he käyttäisivät 30 000 euroa kohteeseen, joka edistää ympäristön ja ihmisten hyvinvointia kestävällä tavalla.

VAELLUSREITIT! Vuosi sitten kaupunginhallitus päätti osoittaa määrärahan **Pentti Korpelan** suunnittelemien vaellusreittien toteuttamiseen. Korpela pääsi itse mukaan työhön yhdessä teknisen toimen kanssa.
Kemin kaupungin 150-vuotisjuhlavuoden kunniaksi budjettia kasvatettiin 30 150 euroon. Teemaksi oli valittu Kemin elävöittäminen ja vetovoimaisuuden kasvattaminen. Kaikkiaan ehdotuksia tuli 49.
Kaksi vuotta sitten osallistavat rahat osoitettiin kuntoiluportaille ja Täiköntorin myyntikojuille. Kaupunkilaisten ideoinnin tulosta aiemmilta vuosilta voi käydä taputtelemassa sisäsatamassa. Lasten leikkipaikaksi rakennettu merirosvolaiva on saanut ideansa ja rahoituksensa osallistavasta budjetista.

PALATAANPA vielä juhlavuoden valintaan, vaellusreitteihin. Patikointia, suunnistusta, retkeilyä, pyöräilyä, melontaa ja luontokuvausta harrastava Pentti Korpela tuntee Kemin vaellusmahdollisuudet.
Niitä on yllättävän paljon, vaikka kaupunki on kooltaan niin kompakti ja tyypiltään täyttä kaupunkia. Kyliä tai maaseutua Kemissä ei oikeastaan ole.
Osallistavan budjetin varoin Kemiin saatiin viime syksynä kaksi vaellusreittiä: kaupunkimainen noin 15 kilometrin rengasreitti

> Viime vuonna teemaksi oli valittu Kemin elävöittäminen ja vetovoimaisuuden kasvattaminen. Kaikkiaan ehdotuksia tuli 49.

kulkee keskustan, Syväkankaan, Rovan, Takajärven ja Pertajärven alueilla. Metsäinen seitsemän kilometrin rinki on piirretty Takajärvelle ja Pertajärvelle.
Jos varoja vastaisuudessa liikenee, Korpelalla olisi takataskussa heti vähintään kolme reittiä: Ristikangas-Pertajärvi, Kuivanuoron kierros ja Ajoksen kierros.
Korpela kertoi vaellusvinkeistään viime kesänä kaupungin nettisivujen Ihmekaupungin ihmisiä -blogissa. Kirjoitus löytyy osoitteesta http://www.kemi.fi/ajankohtaista/2019/07/12/pentti-korpela-retkeilijan-kemissa-on-valinnanvaraa/.

Jukka Tolppi ja Vesa Karvinen istuttivat viime syksynä juhlavuoden havupuita Särkelän puistossa Peurasaaressa.

MIETINTÄMYSSYT korville! Tähänastiset osallistavan budjetoinnin tulokset ovat olleet hienoja.
Seuraa kaupungin tiedotteita nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa! Kysely on ollut avoinna otakantaa.fi-palvelussa joka vuosi pari viikkoa näihin aikoihin. Päätöksiä on tehty maaliskuussa.

Pentti Korpela Ajoksen Murhaniemessä. "Ajoksen kierroksella (5,7 kilometriä) ohitetaan Murhaniemen luonnonsuojelualue, jonka laavu sijaitsee henkeäsalpaavan kauniilla paikalla rantakalliolla avomeren äärellä", kertoo Korpela vaellusreitistä, jota ei ole ainakaan vielä viimeistelty viralliseksi.

Toimintakeskus Leipätehtaassa on tammikuisena aamupäivänä vilkasta. Alkamassa on viikottainen kehitysvammaisille aikuisille suunnattu teatterikurssi. Vasemmalla Van Säily, keskellä Riitta Ruuskanen ja Pekka Kivilinna, takana Anna Aula, Hannu Hyvönen, Briitta Talus ja Erja Lehto.

TEKSTI **TANJA KAVASVUO** | KUVA **NINA SUSI**

Yhdessä tekemisen riemua ja rohkeutta

Kulttuuri ja liikunta kuuluvat kaikille! Tällä ajatuksella Kemin kaupunki lähti käyttämään kehitysvammaisten hyväksi suunnattuja perintövaroja. Kaksivuotisen hankkeen huipentaa teatteriesitys.

Kaupunki vastaanotti muutama vuosi sitten perinnön, joka oli osoitettu kemiläisten kehitysvammaisten hyväksi.

– Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden ideoima ILMI sai **Niilo Viitalan** perinnöstä osan. Näillä varoilla nyt paitsi kehitämme olemassaolevaa toimintaa, myös luomme täysin uusia pysyviä toimintatapoja. Pääasiallinen tavoite on tehdä kaupungin kulttuuri- ja liikuntapalveluista entistäkin saavutettavampia kaikenikäisille kemiläisille kehitysvammaisille, projektin vetäjä, teatteriopettaja **Heidi Jäärni** kertoo.

– Syksyn aikana on jo toteutettu muun muassa ilmaisun ja vuorovaikutuksen kursseja sekä koulutusta opettajille ja ohjaajille erilaisten oppijoiden kanssa työskentelyyn.

Tulevaisuudessa on luvassa esimerkiksi lasten ja nuorten liikuntakerhoja, musiikinopetusta, bänditoimintaa ja elokuvan tekoa.

– Museossa seikkailee syksystä lähtien Museokettu opastamassa erityisryhmiä näyttelyiden saloihin. Teatterin kanssa puolestaan suunnitellaan esitystä projektin huipentumaksi. Suunnitelmissa on myös mm. pienten erityislasten ja vanhempien sirkuskerho ja muskari.

Heidi iloitsee hyvin sujuneesta yhteistyöstä projektissa mukana olevien yksiköiden, koulujen ja erityisesti projektin kohderyhmän kanssa.

– On etuoikeus olla viemässä projektia eteenpäin. ILMI-projektilla tehdään paljon hyviä asioita, parannetaan palveluita ja yhdistetään eri tahoja keskenään. Parasta ovat tietysti täysillä toimintaan mukaan heittäytyvät asiakkaat, joiden ilo ja tekemisen riemu tarttuu.

ILMI-PROJEKTI

Kemin kulttuuri- ja liikuntapalveluiden yhteinen kaksivuotinen hanke. ILMI tarkoittaa itseilmaisua.

Tavoitteena saada kaikenikäiset kemiläiset kehitysvammaiset paremmin mukaan kulttuuri- ja liikuntapalveluiden toimintaan. Mukana kaupunginteatteri, kaupunginorkesteri, taidemuseo, historiallinen museo, kirjasto, Kivalo-opisto, musiikkiopisto, liikuntatoimi, Lastenkulttuurikeskus ja Kemi Factori.

Taustalla kaupungin saama kemiläisten kehitysvammaisten hyväksi osoitettu perintö.

Osa-aikainen projektinvetäjä teatteriopettaja, teatteritaiteen maisteri Heidi Jäärni.

www.facebook.com/groups/ILMI.projekti/

Kemin kevättä 2020

Teatteria

Kahlo – Sirpaleita naistaiteilijan elämästä, Aineen taidemuseo, Tornio, ensi-ilta 8.2.
Jäniksen vuosi, Kemin Pirtti, ensi-ilta 22.2.
Tulevaisuuden toivot - mekö?, Tullimakasiini, ensi-ilta 28.3.
Mamman ministeri, Tullimakasiini, ensi-ilta 17.4.
Apua, merirosvoja! Kiertuenäytelmä, tilattavissa huhtikuusta alkaen.
Improklubi, Rock Bar & Grill 82, (27.2., 26.3., 16.4. ja 14.5.)
www.keminteatteri.com/esityskalenteri.html

Näyttelyitä

Jalokivigalleria ja Sarjakuvanäyttely, Rantabulevardi 2, avoinna ma–pe kello10–16, ryhmille sopimuksesta myös muina aikoina. Avoinna myös la 22.2., la 29.2., la 7.3., la 11.4. sekä pe 1.5. kello 12–15.
3.–29.2. Kemin kuvataiteilijat. Kemin kirjasto
1.3.–30.4. Arja Karplund: Mosaiikkitöitä. Kemin kirjasto
1.3. asti: Arpajaisista kaikki alkoi – Kemin kirjasto 140 vuotta. Kemin historiallinen museo
8.3. asti: Taina Kontio, Satu Miettinen, Mari Mäkiranta, Melanie Sarantou: Rajamailla. Kemin taidemuseo
6.3.–3.5. Kurjen kutsu – Annikki Riekon muistonäyttely. Kemin historiallinen museo
13.3.–10.5. Jouko Alapartanen: Etsin itseäni huoneesta jossa olen. Kemin taidemuseo
14.5.–24.5 Koululaisten kevätnäyttely. Kemin taidemuseo
15.5.–23.8. TAIDE12 – Osallistava taideprojekti 13 kunnan alueella. Yhteistyössä Kemin kuvataiteilijat ry. Kemin historiallinen museo
27.5.–31.5. Tyttölyseo taidekokoelma pop up. Kemin taidemuseo

Musiikkia

La 4.4. kello 15 Sauvo-sali, Kivalo-opiston Ajan Laulu -sekakuoron konsertti

MERI-LAPIN MUSIIKKIOPISTO:
Ma 24.2. kello 18 Oppilaskonsertti, Sointu-Sali
Ti 17.3. kello 19 Oppilaskonsertti, Sointu-sali
23.–29.3. Settimana Musicale -oppilaskonsertit Meri-Lapin koululaisille
Ma 23.3. kello 18 Soitinesittelykonsertti, Iso auditorio
Pe 27.3. kello 19 Sibelius-Akatemian piano-oppilaiden konsertti, Iso auditorio
Su 29.3. kello 13 Pianistien oppilaskonsertti, Sointu-sali
Ma 6.4. kello 18 Huiluin ja kantelein -konsertti, Sointu-Sali
Ti 7.4. kello 19 Oppilaskonsertti, Sointu-Sali
Pe 17.4. kello 18 Selloilta, Sointu-sali
Ma 27.4. kello 18 Puhaltajien konsertti, Sointu-sali
Ti 28.4. kello 19 Oppilaskonsertti, Sointu-sali
Ti 5.5. kello 19 Oppilaskonsertti, Sointu-sali
To 7.5. kello 19 Popparien konsertti, Iso auditorio
Pe 8.5. kello 16–21 Stipendikatselmus, Sointu-sali
La 9.5. kello 13 Laulajien kevätkonsertti, Taidemuseo
Ti 12.5. kello 19 Oppilaskonsertti, Sointu-sali
To 14.5. kello 18 Popparilaulajien konsertti, Ratapihan Ruustinna
Ti 19.5. kello 19 Lukuvuoden päätösjuhla, Sauvosali
Ke 27.5. kello 19 Mukavasti kesään -oppilaskonsertti, Sointu-sali

Nuorille

Ti 25.2. Puuhapakun mäenlaskutapahtuma laskiaistiistaina
Ma 2.3. Nuortenreissu Rovaniemelle; mahdollisuus shoppailuun, lasketteluun tai Santa Sportissa käymiseen
Ti–ke 3.–4.3. Yönuokku-tapahtuma Takitsun nuorisotilassa.
To–pe 5.–6.3. Nuorisotila auki Takitsulla ja Puuhapakun nuokku Argosilla
La 7.3. Kärppäpelireissu Ouluun!
3.–5.4. Nuorten laskettelureissu
28.4. Vappudisco alakoululaisille!
9.5. Nuorisotilojen kevätkauden päättäjäiset
Takitsun nuorisotila on auki pääsääntöisesti tiistaista lauantaihin,Puuhapaku liikkuu samoina päivinä.
Ajankohtaisimmat tiedot nuorisotyön toiminnasta ja aukioloajoista löydät sosiaalisesta mediasta nimimerkeillä Kemin Nuorisotyö (kemi_nt) & Puuhapaku.

Lastenkulttuurikeskus

Tiistaisin kello 14.30–16 Legokerho 1.–3.-luokkalaisille.
Keskiviikkoisin kello 10–12 Avoin taidetoiminta.
Torstaiaamuisin taidepajat koululuokille, varaa aika ennakkoon 0400 442 787.
To 5.3. kello 12–15 koululaispaja
Pe 6.3. kello 12–15 koululaispaja
La 7.3. kello 12–15 Lauantaipaja: hiiret juustossa
La 4.4. kello 12–15 Lauantaipaja: pääsiäispupu
La 16.5. kello 12–15 Lauantaipaja: juhlahattu/ teemahattu
Ti 19.5. kello 10 alkaen ilmoittaudu kesäkuun vauvojen värikylpyyn 0400 442 787

Muita tapahtumia

27.2. kello 18–20 Kemiläisyyttä teollisuuskaupungissa, muisteluilta, Sataman Krouvi
Novellikoukku joka kuun ensimmäinen torstai kello 17.30 (5.3., 2.4. ja 7.5.), Kemin kirjasto

KIVALO-OPISTON LYHYTKURSSEJA
Ilmoittaudu netin kautta www.kivalo-opisto.fi, puhelimitse 040 748 3672 tai asioimalla opiston toimistossa.
Brasilialaiset tanssit, 12.2.–18.3. ke kello 17.30–18.30, Kemin Akselin alasali (ent. Fysiokemi)
Karjalaisten pakomatka Ruotsiin, ilmainen yleisöluento, to 20.2. kello 17–18, Kirjaston lehtilukusali
Lusikat koruiksi / Hopeatyö -lyhytkurssi, 28.2.–9.5. 2 viikonloppua (pe–la), Sauvosaaren koulu
Ryhdy ryhmäohjaajaksi, 11.3.–8.4. ke kello 17.30–19 kulttuurikeskus, luokka 312
Ruokaa maailmalta, 14.3.–4.4. la kello 10–15. Syväkankaan koulun kotitalousluokka
Inspiroidu betonista, 20.–22.3. pe–su, Kemin kulttuurikeskus, luokka 210
Hyvän olon lauantai, 28.3. kello 11.00–13.25, Koivuharjun Toivola, luokka 313
Enjoy life! 14.4.–26.5. ti & to kello 17.00–20.15, kulttuurikeskus, luokka 211
Say it in English, please! 15.4.–20.5. ma & ke kello 17.00–20.15, kulttuurikeskus, luokka 211
Hygieniapassikoulutus, 15.4. kello 17–21 kulttuurikeskus, luokka 312
Kielen ja kulttuurin maistajaiset – Venäjä, 14.4.–19.5. tiistaisin kello 17.00–19.30, kulttuurikeskus, luokka 309
Kielen ja kulttuurin maistajaiset – Japani, 20.4.–25.5. maanantaisin kello 17.45–20.15 kulttuurikeskus, luokka 312
Kielen ja kulttuurin maistajaiset – Saksa, 22.4.–27.5. keskiviikkoisin kello 17.00–19.30, kulttuurikeskus, luokka 309
Kielen ja kulttuurin maistajaiset – Italia, 24.4.–4.6. torstaisin ja perjantaisin kello 17.00–19.30, kulttuurikeskus, luokka 312
Innostu mosaiikista, info 22.4. kurssi 6.–9.5. Kemin kulttuurikeskus, luokka 210
Kesäjoogaa, 4.5.–15.6. ma kello 17.30–19.00, Sauvotalon konserttisali

Muutokset mahdollisia. Lisätietoa Kemin kaupungin tapahtumakalenterista www.kemi.fi/tapahtumat.

Briefly in English

The Kemi Town Hall celebrates it´s 80th anniversary in 2020. The building is a unique combination of the work of two famous Finnish modernist architects, Bertel Strömmer and Aarne Ervi. Strömmer drew and planned the original functionalist "sky-scraper" in 1939.
Three lowest floors of the Kemi Town Hall were damaged by bombing during the war in 1944. The rebuilding drawn by Bertel Strömmer changed somewhat the original house because more space was needed.
Ervi designed addition which was built in 1965–69. This construction included also some renovation in the Strömmer section of the building.
Architect students of the university of Oulu examined Kemi Town Hall two years ago. The building was chosen because it represents the heritage of Finnish modernism in a very unique and intact way. At the same time the function of the building is one-of-a-kind and original: combination of the town hall and water tanks.

Frost, rain, frost, rain – slippery and challenging winter so far

This winter has been very challenging for the maintenance workers and for all of us. Slippery streets and parks area easily even dangerous after alternation of frost and rain if you are not careful enough. In the end of January the city of Kemi has sanded the streets twice as much as usual. On the other hand we have now less snow than normally. That means far fewer trucks transporting snow to the specific snow dump than for example last year.

The first winter of the new Family Park: Beautiful tree lights

Last year the members of the Kemi city council made two celebration decisions to grace the 150th anniversary of the town. One of them was to found a year-round Family Park near the center of the city. The park existed already but had activities only in summer. Now the Family Park has beautiful lightning. The park paths should have changed to skating tracks but this has not been possible because of the weather conditions. In next autumn the Family Park will be finished: new plants and playground equipments and also a changeroom for skaters. Ella Lotvonen, Maisa Kotajärvi and Eerika Petäjäjärvi visited the Family Park in January (photo right).

The tiniest shop in Kemi

We sell products which have stories, says Lars Sohlman who takes care of the Museum Shop in the Cultural Center.
This shop is maybe the tiniest one in Kemi. Despite of the size it has an impressing assortment of locally, ethically and ecologically made products – f.ex. specialty coffee from small roasteries. The Museum Shop was opened ten years ago. At first it concentrated on post cards, art books and other stuff related to the art museum and the historical museum. Now it has it´s own but strongly museum work supporting profile.